

1. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS HELYZETE

Az elkövetkező éveket tekintve a Kormány költségvetés-politikai prioritása továbbra is a GDP-arányos költségvetési hiány tartósan 3% alatti tartása, az államadósság fokozatos csökkentése, a kiegyensúlyozott gazdasági növekedés biztosítása, a foglalkoztatás bővítése, és kiemelten a versenyképesség javítása. Ezen célkitűzések szem előtt tartásával a költségvetési kitekintés az uniós módszertan szerinti hiány tekintetében 2019. évre 1,8%-os, 2020-ra 1,5%-os, 2021-re pedig 1,2%-os GDP arányos hiánnyal számol.

1.1. KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOK ALAKULÁSA

A 2019-2021-es évekre vonatkozó költségvetési kitekintés a törvénytervezetet megalapozó makrogazdasági pályára épül.

A számítások az alábbiak figyelembevételével készültek (feltételezve az ún. „változatlan költségvetési politika” forgatókönyvet, így az olyan esetekben, ahol nincs a hatályos szabályozástól eltérő országgyűlési vagy kormányzati döntés, ott a kalkuláció a hatályos szabályozást, közpolitikai irányt veszi alapul):

A **társasági adónál** a 2017-től bevezetett 9%-os egységes kulccsal számol a kitekintés.

A **pénzügyi szervezetek különadójából** a 2018. évvel azonos szintű bevétel várható a későbbi években is.

Az **általános forgalmi adónál** 2018-hoz képest további kulcscsökkentéssel a tervezet nem számol.

A **személyi jövedelemadó** – technikai feltevésként – a teljes időhorizonton 15%-os kulccsal adózik. A számítások tartalmazzák a friss házások adókedvezményének felfutását, továbbá a két gyermekesek kedvezményének 2019. évi további emelését.

A **közmunkára (Start-munkaprogram)** fordított kiadások a 2018. évhez képest 2019-ben 20 milliárd forinttal, majd 2020-ban további 7 milliárd forinttal mérséklődnek részben a javuló munkapiaci feltételek miatt, részben a közmunka rendszerének hatékonyabbá tétele, illetve az egyéb aktív munkapiaci programok szélesítése révén.

Folytatódik a **pedagógus és a rendvédelmi életpálya-modell** ütemezett bevezetése. A költségvetési pálya azt feltételezi, hogy az állami tisztviselői életpályája 2019-től indul a mintegy 30 ezer fős kormánytisztviselői állomány tekintetében.

A 2017-ben elkezdett jelentős mértékű **minimálbér- és garantált bérminimum emelés**, továbbá **az állami vállalatok körében meghirdetett béremelési program** mind a költségvetési szféra, mind az állami vállalatok tekintetében központi támogatást von maga után az elkövetkező években, amit a prognózis a 2018 utáni években is tartalmaz.

2019-2021. között tovább folytatódik a **Munkahelyvédelmi Akció**, amelynek keretében a szociális hozzájárulási adó kedvezményeknél kismértékű létszámbővülést - a foglalkoztatotti létszám növekedése miatt - vesz figyelembe a kitekintés.

A lakástámogatások esetében a **családi otthonteremtési kedvezmény és a Nemzeti Otthonteremtési Községek** felfutásával, valamint a **lakás-takarékpénztári** támogatások bővülésével számol a prognózis.

A **családi pótlék** esetében – a Népesedéspolitikai Akció kedvező hatásai ellenére – a jogosultak száma a támogatási rendszerből kilépő korosztályok nagyobb létszáma miatt kismértékben csökken.

A **korhatár előtti ellátásoknál** még 2018 után is kisebb létszámfogyás várható, így megtakarítással lehet számolni, mivel az érintettek betöltik a nyugdíjkorhatárt, új belépők viszont már nem lesznek.

A **nyugdíj** kiadások és a **jövedelempótló ellátások** megőrzik reálértéküket, az inflációt követő mértékben emelkednek, valamint a nyugdíjasok részesülhetnek a gyors gazdasági növekedés eredményéből a nyugdíjprémium révén.

Folytatódnak a Kormány által meghirdetett, **hazai forrásból finanszírozott beruházások**, így különösen a paksi atomerőmű beruházásának kivitelezése, a Liget Budapest-projekt, a kiemelt közútépítések, a Budapest-Belgrád vasút, a balatoni területfejlesztési program, az Egészséges Budapest Program, a Nemzeti Olimpiai Központ, valamint a Modern Városok Program beruházásai.

A **Honvédelmi Minisztérium** költségvetése a GDP arányos finanszírozásra vonatkozó szabályok szerint nő. A többletben benne foglaltatnak a rendvédelmi életpálya felfutásával kapcsolatos kiadások is.

A **tömeges bevándorlás kezeléséhez szükséges** források 2018 után is biztosítottak lesznek.

Az **állami vagyonhoz** kapcsolódóan a tervek 2018-tól nem tartalmaznak egyszeri bevételeket, valamint jelentősebb üzleti tranzakciókat.

Az **adósságszolgálati kiadásoknál** az évről-évre kisebb deficit hatása csak késleltetve jelentkezik, a nettó kamatkiadás az időszak elején az emelkedő rövid és hosszú hozamok következtében nő, a végén azonban már nominálisan is csökken. A nettó pénzforgalmi kamatkiadás a GDP arányában fokozatosan, a 2018. évi 2,2%-os szintről 2021-re 1,9%-ra csökken.

A 2018. évvel egyező összegben rendelkezésre állnak a kitekintés időszakában is a központi tartalékok, az **Országvédelmi Alap** és az általános jellegű **Rendkívüli kormányzati intézkedések**. A tartalékok rendszerét erősíti továbbra is a költségvetési fejezetenként megképzett **stabilitási tartalék**.

A számítások tartalmazzák az **Adócsökkentési és Fejlesztési Alapot**, amely az adó- és járulékkerhek mérséklését célzó kormányzati intézkedések és fejlesztési célok forrásául szolgálhat. Amennyiben az alapot részben vagy egészben adócsökkentésre fordítja a Kormány, a mérlegben szereplőnél értelemszerűen dinamikusabban csökkenhet az újraelosztási ráta és az adócentralizáció.

Az **önkormányzati egyenleg** az uniós források felhasználása révén várhatóan romlik 2019-ben a 2018. évhez képest.

1.2. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ELŐREJELZÉSÉVEL VALÓ ÖSSZEHASONLÍTÁS

Az Európai Bizottság 2017. február 13-án megjelent téli előrejelzésében 2018-ra 2,5%-os európai uniós módszertan szerinti hiánnyal számol, míg a költségvetési törvényjavaslat 2,4%-os hiánycélt tűzött ki. A magasabb hiányprognózisban szerepet játszik, hogy a Bizottság, bár kiemeli a tavaly novemberi bérmegállapodás növekedésserkentő hatását, lényegesen alacsonyabb, mindössze 3,2%-os növekedéssel számol, szemben a magyar kormánynak a 2018-as költségvetési törvényjavaslatban is foglalt 4,3%-os bővülési előrejelzésével.

Az eltérés magyarázatában figyelembe kell venni, hogy az Európai Bizottság előrejelzésének lezárásáig nem volt ismert a 2018. évi költségvetési törvényjavaslat.

A GDP-hez viszonyított, uniós módszertan szerinti adósság a Bizottság szerint 2018-ra 71,2% lehet (1,1 százalékpontos csökkentés mellett), míg a költségvetési törvényjavaslattal teljes tartalmi és számszaki összhangot mutató 2018-as Konvergencia program prognózisa szerint 70,5%. Az eltérést részben az magyarázza, hogy a Bizottság nem tudta figyelembe venni a várakozásához képest 0,3 százalékponttal alacsonyabb 2017-es bázist. Továbbá az alacsonyabb növekedési prognózis is maga után vonja a lassabb adósságcsökkenési ütemet.